

REFERAT Psykiatri- og Socialudvalget d. 02-04-2025

Mødedato Onsdag d. 02. april 2025 kl. 10:00

Mødested Regionshuset, mødelokale 2

Mødedeltagere Mette Bossen Linnet, V, Anne Skau Styrihave, B, Roya Moore, C, Anja Lund, V, Bjarne Nielsen, V, Sarah Andersen, V, Bente Gertz, A, Meho Selman, A, Simon Sharif Chowdhury, A, Sara Darling Berg Jørgensen, F, Sabrina Bech Bartholin, O

Indholdsfortegnelse

Foretræde - WeShelter #.....	3
Status - Psykiatrisk Afdeling Vejle #.....	4
Godkendelse af igangsættelse af pilotprojekt vedrørende sikkerhedsassistenter.....	5
Godkendelse af udmøntning af regionale midler fra Sundhedsreform og finanslov 2025.....	7
Godkendelse af kvalitativ evaluering af socialsygeplejerskeordningen.....	10
Godkendelse af Region Syddanmarks deltagelse i partnerskabet "Fælles om Lokal Sundhed".....	13
Forslag til Psykiatriplan 2026-2032 til offentlig høring.....	15
Orientering om IPS - status 2025 #.....	20
Orientering om resultaterne fra den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser (LUP) 2024	22
Orientering om status på national indsats for forebyggelse af tvang i psykiatrien #.....	29
Redegørelser for brug af magt på de regionale social- og specialundervisningstilbud for henholdsvis	31
Orientering om Psykiatriplan 2020-2024 - Årsrapport 2024 #.....	33
Lukket punkt: Lægevikarer.....	34
Mødekalender #.....	35
Gensidig orientering #.....	36
Underskriftsside #.....	37

Punkt 1: Foretræde - WeShelter #

25/22

Resumé

Der er anmodet om foretræde for Psykiatri- og Socialudvalget.

Sagsfremstilling

WeShelter har anmodet om foretræde for Psykiatri- og Socialudvalget. Som en del af Fonden Missionen blandt Hjemløse driver WeShelter herberger og væresteder og udfører frivilligt socialt arbejde.

På foretrædet ønsker WeShelter bl.a. at dele indsigter fra nogle af de socialt udsatte LGBTQ+ personer, de møder i deres arbejde, der har fortalt om deres møder med social- og sundhedssystemet. De vil også gerne fortælle om de støtte- og hjælpebehov, som de har identificeret ift. denne målgruppe.

WeShelter deltager med direktør Ole Abildgaard Mikkelsen og presse- og kommunikationschef Kasper Waale.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af denne sag, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 02-04-2025

Til orientering.

Bilag

Oplæg, pkt. 1 - Foretræde Region Syd - 02-04-2025

Punkt 2: Status - Psykiatrisk Afdeling Vejle #

25/2234

Resumé

Der orienteres om seneste status på Psykiatrisk Afdeling Vejle.

Sagsfremstilling

På møde i august 2024 blev Psykiatri- og Socialudvalget orienteret om situationen på Psykiatrisk Afdeling Vejle.

På indeværende møde orienterer afdelingsledelsen om seneste status, herunder på lægedækningen.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af denne sag, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 02-04-2025

Til orientering.

Bilag

Oplæg, pkt. 2 - Udkast PSU PA Vejle - 02-04-2025

Punkt 3: Godkendelse af igangsættelse af pilotprojekt vedrørende sikkerhedsassistenter

25/4647

Resumé

Med baggrund i konsolideringsplanen "En robust psykiatri" præsenteres et oplæg til igangsættelse af et pilotprojekt for brug af sikkerhedsassistenter i psykiatrien.

Sagsfremstilling

I 2023 udarbejdede Psykiatrisygehuset en konsolideringsplan "En robust psykiatri", som kom med nye og ekstraordinære tiltag for at robustgøre sygehuset. Som en del af denne blev der med budget 2024 bevilliget 4 mio. kr. til en afbødningspulje til dækning af eksterne vagter fra 2024 og frem. Det blev samtidig beskrevet, at Psykiatrisygehuset inden for denne ramme vil afsøge muligheden for at etablere et internt vagtværn.

Det skal være trygt at gå på arbejde eller være indlagt som patient i Region Syddanmark. Det gælder også på psykiatriområdet og i retspsykiatrien, hvor arbejdet med sikkerhed er en integreret del af indsatsen. I helt ekstraordinære tilfælde, hvor en patients adfærd er svært udadreagerende og truende i en sådan grad, at det er uhåndterbart for plejepersonale, har sygehuset indtil nu anvendt eksterne vagter fra et sikkerhedsfirma. Dette har primært været nødvendigt i retspsykiatrien.

Der er begrænsninger i nuværende løsning med eksterne vagter. De eksterne vagter må f.eks. ikke medvirke i udførelse af tvang, og da de kun anvendes i helt særlige situationer, har de heller ikke mulighed for at deltage i det mere forebyggende arbejde i hverdagen. På den baggrund ønsker psykiatrien nu at afprøve brugen af interne sikkerhedsassistenter i et pilotprojekt i Psykiatrisk Afdeling Middelfart, hvor opgaven samtænkes med øvrige vagtopgaver i afdelingen.

Formålet med pilotprojektet er at øge tryghed og sikkerhed blandt personale og patienter i retspsykiatrien i Middelfart. Her samtænkes sikkerhedsassistenter med de to øvrige sikkerhedsfunktioner i Psykiatrisk Afdeling Middelfart, herunder servicevagten, som varetager perimetersikring på afdelingen samt bemanning af scannerfunktionen. De to øvrige vagtopgaver varetages pt. af eksterne vagtfirmaer, men der er et ønske om at hjemtage disse opgaver med henblik på at opbygge en robust enhed.

Succeskriterier

Det forventes, at pilotprojektet vedrørende afprøvning af sikkerhedsassistenter bidrager til:

- En oplevelse af større tryghed og sikkerhed blandt medarbejderne
- Lavere sygefravær
- Færre arbejdsskader
- Mindre personaleflow
- Mindre brug af tvang
- Færre konflikter mellem plejepersonale og patienter.

På baggrund af de økonomiske muligheder, kontraktforhold for de nuværende sikkerhedsfunktioner (perimetersikring og scanner) samt Region Hovedstadens erfaringer med sikkerhedsassistenter lægges der op til afprøvning i perioden fra medio 2025 til 2028.

Planen er at ansætte sikkerhedsassistenter fra maj 2025, som herefter skal gennemgå et uddannelsesforløb, før de kan begynde at gå i vagt.

Projektet evalueres i 2028 med henblik på politisk beslutning om videreførelse, herunder formen for en videreførelse.

Økonomi

Rammen for afbødningspuljen til sikkerhedsassistenter er 4 mio. kr. årligt (budget 2024). De to øvrige vagtfunktioner har tilsammen en økonomi på ca. 4,4 mio. kr. (bevilget hhv. til sikkerhedsfunktion i 2015 og via budget 2023), hvilket giver en samlet økonomi på ca. 8,4 mio. kr.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af denne sag, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler Regionsrådet:

At det godkendes, at vagt- og sikkerhedsopgaver samtænkes i et pilotprojekt vedrørende sikkerhedsassistenter.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 02-04-2025

Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler desuden, at der udarbejdes en form for midtvejsevaluering ultimo 2026.

Punkt 4: Godkendelse af udmøntning af regionale midler fra Sundhedsreform og finanslov 2025

25/14567

Resumé

I Sundhedsreformen 2024 er der afsat 150 mio. kr. til kapacitetsløft i børne- og ungdomspsykiatrien, hvoraf Region Syddanmark modtager 31,9 mio. kr. til at øge kapaciteten og nedbringe ventetider i 2025. Sagen omhandler forslag til indsatser, bl.a. ansættelse af personale, etablering af ADHD-klinikker og samarbejde med private leverandører. Der lægges op til at igangsætte en række indsatser i 2025, som er midlertidige. Der lægges endvidere op til at igangsætte nogle indsatser, som er varige. Disse forudsættes finansieret af midler fra 10-årsplanen, som endnu ikke er udmøntet til regionerne.

Sagsfremstilling

I Aftale om sundhedsreform 2024 er der afsat 150 mio. kr. i 2025 til kapacitetsløft i Børne- og Ungdomspsykiatrien, med henblik på hurtig udmøntning til øget kapacitet. Region Syddanmarks andel er 31,9 mio. kr. i 2025.

Der er i marts 2025 indgået en aftale mellem Danske Regioner og regeringen om udmøntningen af midlerne. Aftalen er vedlagt. Regeringen og Danske Regioner er bl.a. enige om:

- At midlerne har til formål at sikre hurtigere udredning og nedbringelse af ventetider for børn, unge og deres familier.
- At anvende midlerne på kapacitet, herunder ansættelse af personale og udvidelse af tilbud, der understøtter hurtigere udredning og behandling i børne- og ungdomspsykiatrien.
- At regionerne forpligter sig til at anvende midlerne til at nedbringe ventetiderne til både udredning og behandling.

Midler forudsættes derfor anvendt med et særligt fokus på at sikre hurtigere udredning og nedbringelse af ventetider og kommer oveni de tidligere prioriteringer på området.

Midlerne er ikke afsat varigt, men det forventes, at børne- og ungdomspsykiatrien vil få tilført et tilsvarende beløb varigt. Forventningen er bl.a. baseret på indenrigs- og sundhedsministerens svar på kritik af, at midlerne udmøntes etårigt.

Med afsæt i Børne- og Ungdomspsykiatrien Syddanmarks udfordringer i forhold til at overholde udredningsretten, samt aftalens intentioner, foreslås nedenstående indsatser igangsat.

1. Kapacitetsopbygning i Børne og Ungdomspsykiatri Syddanmark

Afdelingen opbygger kapacitet til varetagelse af udrednings- og behandlingsretten. Midlerne allokeres til de matrikler, der har størst behov, med særlig fokus på ADHD- og autismediagnoserne. Konkret foreslås en læge ansat på hver Børne- og Ungdomspsykiatrisk matrikel (Odense, Esbjerg, Vejle og Aabenraa), samt yderligere ansættelse af primært psykologer, sygeplejerske og lægesekretærer. Midlerne foreslås afsat varigt i lyset af, at det vil være vanskeligt at kapacitetsopbygge midlertidigt.

2. FEA til pukkelaftvikling i Børne og Ungdomspsykiatrien

I en periode af 2024 har der været gennemført pukkelafrvikling på FEA-aftaler (Frivilligt ekstraarbejde) i Børne- og Ungdomspsykiatrien. Der lægges op til at tilføre 1,2 mio. kr. mhp. at kunne gennemføre yderligere pukkelafrvikling i 2025.

3. ADHD-klinik

En måde, hvorpå Børne- og Ungdomspsykiatrien og almen praksis kan aflastes, er ved etablering af en-to ADHD-klinikker. Det foreslås, at der etableres en klinik i regi af Friklinikken i Grindsted, og at Sundhedsministeriet ansøges om lov til at lave en forsøgsordning med en regionsklinik til udredning og behandling af ADHD i praksissektoren. Der lægges op til at afsætte 10 mio. kr. varigt til ADHD-klinikker.

Midlerne foreslås afsat varigt i lyset af, at der dels er et blivende behov, og at det ikke vurderes muligt at oprette en ADHD-klinik midlertidigt.

4. Aftale med private leverandører

Til hurtigt at løfte kapacitetsniveauet kan der indgås en aftale med privat udbyder om et antal behandlingsforløb, med inspiration fra en tilsvarende løsning fra Region Nordjylland. Der lægges op til, at mulighederne for en aftale med en privat udbyder afsøges indenfor en ramme på 5,5 mio. kr.

5. Ét ekstra ydernummer

Som en del af at øge kapaciteten til børne og ungdomspsykiatriske patienter, foreslås etablering af et ekstra ydernummer i det sydjyske. Et ydernummer i Børne- og Ungdomspsykiatrien estimeres til 3,7 mio. kr. Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen udmønter ydernummeret, herunder også fastlæggelsen af placeringen.

Økonomi

Ovenstående indsatser og tilhørende udmøntning af midler er opsummeret i følgende tabel.

Indsatser til anvendelse af midlerne (mio. kr.)

	2025	2026+
Kapacitetsopbygning i Børne- og Ungdomspsykiatri Syddanmark	11,5	11,5
FEA i Børne- og Ungdomspsykiatri Syddanmark	1,2	0
ADHD-klinikker	10,0	10,0
Særaftale - private leverandører (light udbud)	5,5	0
Et nyt ydernummer	3,7	3,7
Total	31,9	25,2

I 2025 er der afsat midler til FEA og en særaftale med private leverandører. Disse indsatser, som skal pukkelafrvikle i 2025, videreføres derfor ikke.

Indsatserne i 2025 finansieres således af Region Syddanmarks andel af midlerne tilført i forbindelse med Sundhedsreformen. Midlerne udmøntes til regionen via midtvejsregulering for 2025 ifm. Bloktilskudsaktstykket for 2026.

Derudover forventes det, at finansieringen af de præsenterede indsatser med afløb efter 2025, vil kunne findes inden for midler tilført i forbindelse med udmøntning af 10-årsplans midlerne.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realiseringen af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler Regionsrådet:

At den ovenfor skitserede løsning godkendes, herunder at der tilføres 31,9 mio. kr. i 2025 og 25,2 mio. kr. i 2026 og frem.

At de afledte bevillingsmæssige konsekvenser indarbejdes i de løbende budgettilpasninger, når midlerne er tilført regionen efter midtvejsreguleringen.

At bevillingerne finansieres i 2025 af Aftale om sundhedsreform 2024, og i 2026 og frem forudsættes finansieret af 10-årsplansmidlerne.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 02-04-2025

Et flertal i Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Fire medlemmer, Simon Sharif Chowdhury (A), Bente Gertz (A), Meho Selman (A) og Sara Darling Berg Jørgensen (F), tager forbehold for indstillingspunkt 1, mere specifikt ad indsats 4 vedr. aftale med private leverandører.

Bilag

Udmøntning af regionale midler i 2025 fra Aftale om sundhedsreform 2024 og Aftale om finanslov for 2025

Punkt 5: Godkendelse af kvalitativ evaluering af socialsygeplejerskeordningen

25/14501

Resumé

Med sagen fremlægges evaluering af socialsygeplejerskeordningen, som er baseret på to kvalitative forskningsstudier. Evalueringen viser, at patienterne har positive oplevelser med socialsygeplejerskeordningen.

Sagsfremstilling

Med afsæt i budgetaftalen for 2019 fik OUH Odense Universitetshospital og Svendborg Sygehus midler til at gennemføre et toårigt forsøg med en socialsygeplejerskeordning. Forsøgsordningen løb frem til efteråret 2021 og blev slutevalueret i 2022. Forsøgsordningen blev permanentgjort og er sidenhen overgået til drift, og der blev bevilget midler til ansættelse af socialsygeplejersker på alle fem sygehuse i regionen. Der er i dag afsat midler til i alt 11 socialsygeplejersker i Region Syddanmark, fordelt med fire socialsygeplejersker i psykiatrien og syv i somatikken.

Danske sygehuse har implementeret socialsygeplejerskeordningen for at forbedre kvaliteten af plejen og behandlingen samt skabe bedre sammenhæng mellem somatiske og sociale aspekter af sundhedsydelser. Socialsygeplejerskerne varetager typisk den koordinerende rolle mellem sektorer i forbindelse med udskrivelse og ambulante forløb – ofte i et samarbejde med eksterne indsatser. Samtidig inddrager socialsygeplejerskerne patientens netværk og har generelt fokus på sundhedsfremme.

Målgruppen for socialsygepleje er patienter, som ofte har samtidige komplekse problemstillinger af såvel somatisk, psykiatrisk og social karakter. Det kan være patienter, som er hjemløse, har et misbrug og som både har en somatisk og en psykisk sygdom. Kendetegnende for målgruppen er, at patienterne ofte har vanskeligt ved at gøre brug af eksisterende sundhedstilbud. Formålet med ordningen er at opnå en værdig behandling af socialt udsatte patienter, samt at patienterne færdigbehandles, inden de forlader sygehuset. Herudover ligeledes at drage erfaringer fra forsøget til at styrke den forebyggende indsats, herunder at finde mere fleksible løsninger for at hjælpe patienten bedst muligt.

Socialsygeplejerskeordningen understøtter således Region Syddanmarks pejlemærke om at være borgerens og patienternes region og rammepapiret for fremme af lighed i sundhed, som regionsrådet godkendte i august 2021.

Kvalitativ evaluering

Regionsrådet godkendte den 28. august 2023 en model for en afsluttende evaluering af socialsygeplejerskeordningen. Modellen bestod af en kvalitativ del med interviews af patienter og en kvantitativ del, som skulle beskrive socialsygeplejerskernes aktivitet.

Den kvalitative evaluering fremlægges i denne sag og belyser patienternes perspektiver og erfaringer med socialsygeplejerskeordningen ud fra to kvalitative studier med følgende formål:

1. At undersøge patienternes oplevelser med at have kontakt til en socialsygeplejerske under deres indlæggelse eller ophold på sygehuset.
2. At undersøge socialt udsatte patienters perspektiver på overgangen mellem sygehuset og hjemmet samt betydningen af socialsygepleje for deres forløb efter udskrivelsen.

I studie 1 blev 19 patienter inviteret, hvoraf 15 gav samtykke og deltog i et semi-struktureret interview (i et semistruktureret interview er der en form for fleksibilitet i spørgsmålene, der stilles til personen). Interviewene blev gennemført fysisk under patienternes indlæggelse. I studie 2 blev 20 patienter inviteret til at deltage i to interviews, hvoraf 16 patienter gav samtykke til deltagelse. Første interview blev gennemført under indlæggelsen og af disse patienter deltog 13 i et opfølgende interview, som fandt sted 7-21 dage efter udskrivelsen.

Evalueringsresultater:

- Interviewene viste, at patienterne har positive oplevelser med socialsygeplejerskeordningen, og at socialsygeplejerskernes støtte bidrager til at afklare og forenkle kompleksiteten i patienternes behandling og pleje under indlæggelsen.
- Interviewene giver indsigt i patienternes oplevelse af at modtage socialsygepleje under indlæggelsen, deres perspektiver på overgangen mellem sygehuset og hjemmet samt socialsygeplejerskens betydning for deres videre forløb.
- Patienterne oplever relationen til socialsygeplejersken som værende ligeværdig og tillidsfuld, og hvor både psykiske og sociale aspekter indgår i planlægningen af somatisk pleje og behandling.
- Socialsygeplejerskens evne til at bygge bro mellem patienten og sundhedsvæsenet bidrager til en øget oplevelse af sammenhæng i patienternes indlæggelse og behandlingsforløb.
- På trods af socialsygeplejerskens støtte under indlæggelsen oplever mange patienter, at denne form for støtte ophører ved udskrivelsen, hvilket indikerer et behov for socialsygeplejefaglig støtte i tiden efter udskrivelsen.

Kvantitativ evaluering

Foruden denne fremlagte kvalitative undersøgelse var det hensigten at fremlægge kvantitative resultater af socialsygeplejerskernes arbejde. Grundlaget herfor skulle være socialsygeplejerskernes registreringer af deres aktiviteter i EPJ-Syd. Det viser sig imidlertid, at det til nu ikke har været og næppe fremover bliver muligt at trække data i et omfang og af en kvalitet, som vil kunne belyse effekt af socialsygeplejerskeordningen i forhold til, om patienterne fx forlader sygehuset før behandlingen er afsluttet.

Sagen forelægges Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen den 31. marts 2025, Sundhedsudvalget den 1. april 2025 og Psykiatri- og Socialudvalget den 2. april 2025. Herefter går sagen til Regionsrådet den 28. april 2025.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler Regionsrådet:

At evalueringen godkendes.

Beslutning i Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen den 31-03-2025

Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Allan Emiliussen og Mustapha Itani deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 01-04-2025

Sundhedsudvalget anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 02-04-2025

Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Bilag

Patientevaluering af socialsygeplejerskeordningen i Region Syddanmark

Punkt 6: Godkendelse af Region Syddanmarks deltagelse i partnerskabet "Fælles om Lokal Sundhed"

24/50190

Resumé

Deltagelse i partnerskabet "Fælles om Lokal Sundhed" har været drøftet på møde i Koncernledelsesforum, hvor sygehusledelserne bakkede op om deltagelse i partnerskabet. Sagen forelægges nu til politisk behandling i følgende udvalg: Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen, Sundhedsudvalget og Psykiatri- og Socialudvalget, inden endelig beslutning i Regionsrådet.

Sagsfremstilling

Danmarks Almene Boliger (BL) og Kommunernes Landsforening (KL) inviterer aktører, der gerne vil være med til at bidrage til at styrke den borgernære sundhed i samarbejdet mellem kommuner, regioner, boligorganisationer og det øvrige civilsamfund til at tage del i partnerskabet "Fælles om Lokal Sundhed" ([Fælles om lokal sundhed](#)).

BL og KL ønsker i fællesskab at fremme den borgernære sundhed ved at nyskabe den måde, der bygges, bebos og indrettes på i lokalsamfundene. BL og KL lancerede i april 2024 udspillet "Boligpolitik skal styrke den borgernære sundhed", der danner ramme for partnerskabet.

Initiativet støtter dermed op omkring regeringens aftale om sundhedsreform 2024 og ønsket om en styrkelse af den strukturelle forebyggelse i kommunerne gennem indførelse af en folkesundhedslov. Folkesundhedslovens tværgående fokus skal blandt andet omfatte den almene boligsektor med særligt fokus på områder kendetegnet ved social ulighed i sundhed.

Med sundhedsreformen er aftalepartierne enige om, at der skal ske en omstilling af sundhedsvæsenet, så langt mere behandling og pleje kommer til at foregå hos egen læge og tæt på eller i eget hjem. Aftalepartierne ønsker med aftalen at skabe et stærkt og balanceret sundhedsvæsen, der er tættere på borgerne.

Partnerskabet er indgået for en tre-årig periode og løber fra august 2024 til august 2027. I partnerskabet vil der være mulighed for deling af viden og erfaringer samt afprøvning af konkrete initiativer på tværs af boligorganisationer, civilsamfund samt kommuner og andre sundhedsaktører. I partnerskabet rettes der særligt fokus på følgende tre temaer; sundhedsarkitektur, fremskudte sundhedstilbud og civil handlekraft.

I forhold til fx sundhedsarkitektur er der i udspillet lagt op til, at sundhed skal integreres i både den enkelte bolig, i fællesarealerne og i fællesfaciliteterne i almene boligområder, ligesom boligerne skal tilpasses flere stadier i livet. Dette gælder også, hvis man bliver syg og får brug for pleje eller hjælpemidler, herunder også brug af velfærdsteknologiske løsninger.

I partnerskabet planlægges en række faste aktiviteter, som KL og BL faciliterer. De faste aktiviteter omfatter følgende:

- To partnermøder årligt med fysisk fremmøde
- Tre online inspirationsmøder
- Erfa-møder i mindre grupper
- Nyhedsbrev
- Afsluttende høring/konference.

Deltagelse i partnerskabet sker som organisation. Således er det hele organisationen, som tilslutter sig partnerskabet uanset, om det er enkelte eller flere medarbejdere, der deltager i de ovennævnte aktiviteter. Det er gratis at deltage i partnerskabet.

Vedlagt sagen er BL og KL's fælles udspil "Boligpolitik skal styrke den borgernære sundhedsvæsen" og kronikken "Flere sundhedstilbud i almene boligområder" af formand i Danske Regioner, Anders Kühnau og administrerende direktør i Danske Almene Boliger, Bent Madsen.

Deltagelse i partnerskabet har været drøftet på møde i Koncernledelsesforum den 21. januar 2025, hvor sygehusledelserne bakkede op om deltagelse i partnerskabet. Det blev foreslået at starte op med en regional aftale, og så senere indgå i arbejdet i sundhedsrådene.

Sagen forelægges nu til politisk behandling i Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen den 31. marts, Sundhedsudvalget den 1. april og Psykiatri- og Socialudvalget den 2. april 2025, inden endelig behandling i Regionsrådet den 28. april 2025.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler Regionsrådet:

At deltagelse i partnerskabet ”Fælles om Lokal Sundhed” godkendes.

Beslutning i Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen den 31-03-2025

Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Et medlem, Carsten Sørensen (O), tager forbehold for sagens behandling i Regionsrådet.

Allan Emiliussen og Mustapha Itani deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 01-04-2025

Sundhedsudvalget anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 02-04-2025

Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Simon Sharif Chowdhury og Roya Moore deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Boligpolitik skal styrke det borgernære sundhedsvæsen

Kronik - Vi skal have flere sundhedstilbud i almene boligområder

Punkt 7: Forslag til Psykiatriplan 2026-2032 til offentlig høring

24/17782

Resumé

Regionsrådet besluttede på mødet den 24. juni 2024 en proces for udarbejdelse af en ny psykiatriplan for Region Syddanmark. Der foreligger nu et forslag til Psykiatriplan 2026-2032 til politisk behandling med henblik på at sende den i offentlig høring.

Med forslag til Psykiatriplan 2026-2032 anbefaler Region Syddanmark 39 indsatser som skal sikre en bedre psykiatri og mental sundhed i Syddanmark. De anbefalede indsatser skal sikre, at regionen når målene og de aftalte elementer i 10-årsplanen og samtidig gør det på en måde, der adresserer de særlige forhold og udfordringer i Region Syddanmark.

Sagsfremstilling

Regionsrådet besluttede på mødet den 24. juni 2024 en proces for udarbejdelse af en ny psykiatriplan for Region Syddanmark. Vedlagt er et forslag til Psykiatriplan 2026-2032 til politisk behandling med henblik på at sende den i offentlig høring. Forslag til psykiatriplan er endvidere vedlagt i en layoutet foreløbig udgave, så udvalget kan få indtryk af planens endelige udtryk.

Forslag til Psykiatriplan 2026-2032 står på skuldrene af de mange vigtige og vellykkede indsatser fra Psykiatriplan 2020-2024 og skal samtidig sikre en gennemførsel af den nationale politiske aftale om 10-årsplan for psykiatrien og aftalens ambitiøse målsætninger for udviklingen af psykiatrien. Den nye plan er en "implementeringsplan", der skaber sammenhæng mellem de nationale initiativer og de regionale initiativer. Og en plan, der forholder sig til forudsætningerne for at skabe denne sammenhæng.

Planperioden forlænges til 2032

Psykiatrien i Region Syddanmark står overfor store opgaver og forandringer de kommende år, hvilket også afspejler sig i en anbefaling om at udvide planperioden fra fire til seks år for at sikre tid nok til at implementere de anbefalede indsatser i bund. Der kan komme nye uforudsete krav og ønsker til psykiatrien henover en seks årig periode og vigtige rammebetingelser her og nu, som den nye sundhedsreform, vil have mindre betydning længere henne i planperioden. For at sikre en fortsat relevant, tidssvarende og dækkende psykiatriplan i hele planperioden vil regionen derfor tage psykiatriplanen op til revision inden udgangen af 2028.

Lidt om tilblivelsen af forslag til Psykiatriplan 2026-2032

Forud for nærværende forslag til Psykiatriplan 2026-2032 har regionen forestået en omfattende politisk dialogrunde. Patienter og pårørende, kommuner, praksisområdet, personalet i psykiatrien og øvrige interessenter inden for området psykiatri og mental sundhed har været inviteret til at drøfte, hvordan vi implementerer indsatserne i 10-årsplanen bedst muligt i Region Syddanmark på tværs af sektorerne. Formålet har været at få gode input og samtidigt sikre det bedst mulige grundlag for psykiatriplanen og det størst mulige ejerskab til planen blandt regionens samarbejdspartner. Som afslutning på dialogrunden afholdt regionen den 13. januar 2025 en psykiatrikonference, hvor mere end 200 interessenter fra alle sektorer var samlet for at drøfte opgaven med at skabe bedre psykiatri og mental sundhed i Region Syddanmark.

Konferencen og dialogrunden generelt har vist et stort engagement hos alle parter, en fælles erkendelse af, at vi står over for en kolossal opgave, der kræver omfattende tværgående samarbejde, og en stærk fælles energi til at gå konstruktivt ind i det arbejde, for at løse de mange opgaver. Som det blev sagt på konferencen: "Vi lykkes sammen, ellers lykkes vi ikke med at løse udfordringerne på psykiatriområdet." Input fra dialogrunden og konferencen er integreret på forskellig vis i det vedlagte høringsudkast til plan.

Lidt om rammerne for psykiatriplanen

Sundhedsstyrelsens faglige oplæg til 10-årsplan, den politiske aftale om 10-årsplanen og den nyligt aftalte sundhedsreform udgør centrale rammer for den nye psykiatriplan.

Sundhedsstyrelsens Fagligt oplæg til 10-årsplan slår fast, at den mentale sundhed er faldende i Danmark. Udviklingen kræver national handling, så der i fremtiden er færre borgere, som får brug for hjælp i den regionale behandlingspsykiatri, og at det er de rigtige patienter, der henvises til psykiatrien. Målet er, at mennesker med psykiske lidelser i Danmark skal leve bedre og længere liv, blive inkluderet og accepteret i samfundet og modtage indsatser, der måler sig med de bedste i verden med respekt for den enkeltes ønsker og valg.

Det kræver flere forebyggende og tidlige indsatser i kommunerne og i det nære sundhedsvæsen i øvrigt, samt et tæt samarbejde med kommunerne og almen praksis om opgaverne. Det er fokusområder, der går igen i den nationale politiske aftale om 10-årsplanen og dens målsætninger, som vil gå igen i vedlagte udkast til psykiatriplan.

Samlet set vil psykiatrien i 2030 være løftet med 4,3 mia. kr. siden 2019. En betydelig del af disse midler vil tilfalde regionerne - og hermed Region Syddanmark - der får til opgave at konkretisere og implementere en lang række af de anbefalinger, der er beskrevet i Sundhedsstyrelsens faglige oplæg og i de politiske udmøntningsaftaler. Det lægges til grund, at disse målsætninger også er styrende for regionens psykiatriplan, og at de initiativer, der gennemføres qua psykiatriplanen, medvirker til at opfylde målene.

En tredje præmis for Psykiatriplan 2026-2032 er sundhedsstrukturen. Reformen ligestiller og integrerer psykiatri og somatik, og alle regioner skal senest fra 1. januar 2027 etablere sundhedsråd, der skal varetage den umiddelbare politiske forvaltning af regionernes sundhedsopgaver inden for et afgrænset geografisk område på regionsrådets vegne.

De psykiatriske afdelinger vil i konsekvens heraf være en del af de fire akutsygehuse i Region Syddanmark. Det betyder, at der i implementeringen af psykiatriplanen skal være et særskilt fokus på koordination og samspil på tværs.

Den nationale 10-årsplan har både fokus på at forbedre forløbene for patienter med psykisk sygdom og på at forbedre den mentale sundhed. Målene går på tværs af sociale indsatser, det primære sundhedsvæsen og den regionale psykiatri. Det er en forudsætning for at indfri målene, at alle arbejder sammen på tværs af sektorer - civilsamfund, kommuner, regioner, almen praksis og nationalt niveau - og at alle arbejder i samme retning. Her får de nye sundhedsråd en væsentlig opgave/rolle i lyset af deres brede fokus på regionale og kommunale indsatser og praksisområdet.

Sundhedsreformen finder sin endelige form i 2025 og træder i kraft frem mod 2027.

Psykiatriplan 2026-2032

Med forslag til Psykiatriplan 2026-2032 anbefaler Region Syddanmark 39 indsatser, som skal sikre en bedre psykiatri og mental sundhed i Syddanmark. De anbefalede indsatser skal sikre, at regionen når målene og de aftalte elementer i 10-årsplanen og samtidig gør det på en måde, der adresserer de særlige forhold og udfordringer i Region Syddanmark.

De indsatser, regionen anbefaler skal således ses som en konkretisering – lokal tilpasning – af de nationale indsatser.

Her følger de 39 anbefalede indsatser grupperet under seks temaer i overskriftsform:

Patienter og pårørende

Anbefalede indsatser målrettet patienter

- Styrket oplysnings- og afstigmatiseringsindsats
- Partnerskaber med større civilsamfundsorganisationer.

Anbefalede indsatser målrettet pårørende

- Korpsset af pårørende-peers udvides i voksenpsykiatrien
- Uddannelses tilbud for forældre til børn og unge med psykiatriske lidelser
- Udvikling af værktøjet ”Fælles beslutningstagning” til inddragelse af pårørende
- Udvikling af familiens digitale værktøjskasse.

Lighed i sundhed

- Den nationale plan for selvmordsforebyggelse implementeres
- Sundhedsrådene udbreder forebyggende tilbud ift. kendte risikofaktorer for somatisk sygdom
- Evaluere almen medicin i voksenpsykiatrien og somatisk stuegang på psykiatrisk afdeling.

Sammenhæng og forebyggelse

- Understøtte kommunernes lettilgængelige tilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel
- Med inspiration fra Region Nordjylland vurderes muligheder for etablering af ”Familiens team”
- Understøtte kommunernes udbygning af ordningen for Individuelt Planlagt Støtte (IPS)
- Udbygning af regionalt tilbud til mennesker med psykiske lidelser og misbrug, fase 1, 2 og 3 (Dobbeltdiagnosetilbud)
- Analyse af botilbudskonceptet og APU-ordningen (Akut Psykiatrisk Udrykningstjeneste) med henblik på integration af indsatserne
- Koncept for 96-timers behandlingsansvar for patienter i psykiatrien, der får kommunal hjælp
- ”Kom godt hjem” koncept for udgående og subakutte indsatser fra psykiatrien
- Løbende dialog med almen praksis om de behov almen praksis har i forhold til psykiatrien.

Kapacitet og organisering

- Tilpasse optageområder til sundhedsrådenes geografi og udnytte kapaciteten på tværs
- Plan for organisering gerontopsykiatrien – tilpasse gerontopsykiatri sundhedsrådenes geografi
- Analyse af oligofreniområdet med henblik på robustgørelse
- Udmøntning af 4-8 ydernumre i speciallægepraksis
- Afsøge muligheder for etablering af ”Psykologklinikker” i takt med ny lovgivning på området
- Etablere ADHD/autisme-klinikker i regionalt regi, der adresserer både børn, unge og voksne
- Permanentgørelse af mobil ernæringsenhed
- Implementering af nationale retningslinjer for kapacitetsopbygning på børne- og ungeområdet
- Implementere nationale retningslinjer for tryk opfølgning i børne- og ungdomspsykiatrien
- Udbygge den fysiske ambulatoriekapacitet på voksenområdet
- Implementering af national aftale om styrket akut psykiatrisk hjælp.

Bedre behandling – forskning kvalitet og udvikling

- Etablere et til to excellence centre for psykiatriske forskning - eller på tværs af somatik og psykiatri
- Psykiatrisk forskning udgør i 2032 3% af den økonomi, der er til psykiatriske afdelinger
- Fokus på forskning i ulighed og i udvikling af forskningsfelter på tværs af somatik og psykiatri

- Implementering af nationale forløbsbeskrivelser, herunder for psykose og autisme
- Styrkede evidensbaserede miljøer, herunder etablering af regionale kvalitetsgrupper
- Styrket digitalt behandlingstilbud - implementere digitale løsninger og styrke internetpsykiatri
- Implementere indsatser i partnerskabsaftalen om forebyggelse og nedbringelse af tvang.

Den gode arbejdsplads – tilknytning, tiltrækning og kompetenceudvikling

- Afprøve ansættelse af sikkerhedsassistenter i psykiatrien
- Udnyttelse af lovbestemte muligheder for sikkerhed, herunder brug af scannere
- Implementering af lægestrategi
- Kompetenceudvikle ledere og medarbejdere.

Alle indsatserne er motiveret i psykiatriplanen. Til hvert tema er knyttet indikatorer, regionen skal anvende til at følge virkningerne af indsatserne, så målene indfris. Indikatorerne er angivet i 10-årsplanen. Det er derfor forventningen, at regionen skal monitorere netop disse indikatorer, når Sundhedsstyrelsens følger op på 10-årsplanen.

Ud over den lange række af nationale udspil og initiativer, der er kommet de seneste år, er der aktuelt fortsat en stor national bevågenhed på psykiatriområdet generelt. Det må derfor forventes, at der i planperioden vil være yderligere nationale initiativer, ikke mindst i forbindelse med de årlige aftaler om udmøntning af 10-årsplanen, som enten vil skulle inkorporeres i nærværende plan eller supplere planen. Den løbende erfaringsopbygning på baggrund af de mange indsatser kan selsagt også indebære behov for justeringer i løbet af planperioden.

Den videre proces

Udkast til Psykiatriplan 2026-2032 sendes i høring i perioden 29. april – 24. juni 2025 til relevante høringsparter, som fremgår af vedlagte liste. Når høringsperioden er afsluttet vil administrationen bearbejde de indkomne høringssvar og fremlægge et justeret udkast til psykiatriplanen. Det vil være muligt for alle interesserede at komme med bemærkninger til høringsudkastet.

Psykiatriplan 2026-2032 forventes forelagt til politisk behandling i september 2025.

Denne sag forelægges parallelt i Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen den 31. marts og Psykiatri og Socialudvalget den 2. april forud for behandling i Forretningsudvalget og Regionsrådet.

Klimavurdering

De fleste af indsatserne i vedlagte udkast til psykiatriplan er af mere organisatorisk og kommunikativ karakter. Det er imidlertid også klart, at aktiviteten på psykiatriområdet vil øges med Psykiatriplanen og de fra 10-årsplanen bevilgede midler, hvilket alt andet lige medfører større CO2 udledninger. Der er på nuværende tidspunkt ikke foretaget en nærmere samlet klimavurdering af vedlagte udkast.

Indstilling

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler Regionsrådet:

At Forslag til Psykiatriplan 2026-2032 sendes i offentlig høring.

Beslutning i Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen den 31-03-2025

Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Allan Emiliussen og Mustapha Itani deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 02-04-2025

Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler indstillingen over for Regionsrådet.

Bilag

Psykiatriplan 2026-2032 - Høring

Udkast til høringsbrev Psykiatriplan 2026-2032

Foreløbig høringsliste psykiatriplan udvalg 21032025

Psykiatriplan 2026-2032 - Høring - Layout

Punkt 8: Orientering om IPS - status 2025

18/22248

Resumé

Der gives status på IPS, som er en metode i det tværsektorielle samarbejde, der har til formål at hjælpe mennesker med svær psykisk sygdom i gang med et job eller uddannelse.

Sagsfremstilling

IPS står for Individuelt Planlagt Job med Støtte og er en evidensbaseret metode til at hjælpe mennesker med svær psykisk sygdom i job eller uddannelse. Metoden beror på et tæt tværsektorielt samarbejde mellem de kommunale jobcentre og den regionale behandlingspsykiatri.

Siden 2021 har Psykiatrien i Region Syddanmark arbejdet aktivt på at understøtte implementeringen af IPS i regionen. Pt. har følgende 13 kommuner indgået et samarbejde med Psykiatrien i Region Syddanmark om IPS: Varde, Tønder, Aabenraa, Haderslev, Kolding, Billund, Vejle, Fredericia, Middelfart, Assens, Odense, Faaborg-Midtfyn og Svendborg Kommune.

En kvantitativ evaluering af implementeringen af IPS viser, at det går godt med implementeringen af IPS. Kommunerne er generelt trofaste over for metodens principper, hvilket er vigtigt, da der er en sammenhæng mellem graden af IPS-trofasthed og andelen af borgere, der kommer i job eller uddannelse. Efter 104 uger havde 53,3 procent af borgerne i IPS et job eller var i uddannelse på et givent tidspunkt inden for perioden 2021-2024.

For at understøtte det tværsektorielle samarbejde i IPS har Psykiatrien i Region Syddanmark fået udarbejdet en guide til etablering af det gode IPS-samarbejde på tværs af de kommunale jobcentre og psykiatrien. Guiden er vedlagt.

I perioden 2023-2026 får de fem regioner midler fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) til etablering af et IPS-ambassadørkorps, der skal understøtte udbredelsen af IPS til hele landet og sikre en fælles faglig standard for IPS gennem implementeringsunderstøttelse, supervision og undervisning. I februar 2025 blev der slået en ny pulje på 26 mio. kr. op til en videreførelse og udvidelse af IPS-ambassadørkorpsen i perioden 2025-2028. Midlerne er afsat som led i "Aftale om Ungeløftet – flere unge i arbejde og forpligtende fællesskaber" og kan søges af de fem regioner. Af puljeopslaget fremgår det, at regionerne med fordel kan gå sammen om en fælles ansøgning på tværs af de fem regioner. Region Sjælland ansøger puljen på vegne af de fem regioner. I ansøgningen lægges der op til at styrke det nuværende ambassadørkorps ved at ansætte en række såkaldte IPS-chef-trainere med en metodefaglig-profil, der er stærke i brugen af IPS-metoden og kan uddanne nye IPS-konsulenter m.fl. i forhold til den praktiske anvendelse af metoden.

Derudover er der også som en del af aftalen om Ungeløft blevet offentliggjort endnu en pulje til IPS i marts 2025. Puljen kan søges af kommunerne til at understøtte implementering af IPS for unge i alderen 15-29 år, som enten har tilknytning til den regionale behandlingspsykiatri eller den kommunale socialpsykiatri. Målgruppen for IPS vil således blive udvidet med den nye pulje og vil fremover således også omfatte Børne- og Ungdomspsykiatri Syddanmark. Den kommunale pulje er på 519,1 mio. kr. i perioden 2025-2028. Ansøgningsfristen er 15. maj 2025.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af denne sag, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 02-04-2025

Til orientering.

Bilag

IPS - Guide til det gode samarbejde nov. 2024

Punkt 9: Orientering om resultaterne fra den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser (LUP) 2024

24/56766

Resumé

Resultaterne fra den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser (LUP) for 2024 blev offentliggjort den 13. marts 2025. I den forbindelse orienteres hermed om undersøgelsesresultaterne for Region Syddanmark, sammenholdt med regionens resultater fra 2023 og resultaterne for resten af landet.

Sagsfremstilling

Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser (LUP) har til formål at skabe viden om patienters og deres pårørendes oplevelser af det danske sundhedsvæsen. LUP består af en række spørgeskemaundersøgelser på udvalgte områder og patientgrupper. LUP gennemføres primært ved anvendelse af elektroniske spørgeskemaer, der løbende udsendes til patienter og deres pårørende, som har haft nylig kontakt med sundhedsvæsenet. Resultaterne formidles direkte til sygehusafdelingerne månedligt, og bidrager dermed til det løbende arbejde med kvalitetsforbedringer på sygehusene.

Den aktuelle afrapportering omfatter Region Syddanmarks samlede resultater for 2024. Årets resultater omfatter to nye delundersøgelser: LUP Radiologi og LUP Præhospitalet. Derudover er der i år resultater med fra pårørendeundersøgelsen, der gennemføres inden for voksenpsykiatri hvert tredje år.

Som supplement til nedenstående sammendrag af resultaterne henvises til vedlagte resultatbilag, der omfatter en bredere fremstilling af regionens og sygehusenes resultater på de enkelte delundersøgelser.

De samlede resultater for hele landet blev offentliggjort den 13. marts 2025 via hjemmesiderne: www.patientoplevelser.dk/lup og www.psykiatriundersogelser.dk.

Region Syddanmark og Danske Regioner udsendte en pressemeddelelse i forbindelse med offentliggørelsen.

Region Syddanmarks LUP resultater 2024

Region Syddanmark følger de nationale mål, der har målsætninger for LUP-resultaterne for overordnet tilfredshed og patientinddragelse. Region Syddanmark opfylder målet om, at andelen af patienter, der er overordnet tilfredse, skal ligge på niveau med eller over landsresultatet. I forhold til andelen af patienter, der føler sig inddragede, ligger regionens resultat ligeledes over eller på niveau med resten af landet for alle patientgrupper (se vedlagte resultatbilag).

Nedenstående tabel viser, hvordan de forskellige områder og patientgrupper er repræsenteret i Region Syddanmarks del af LUP'en for 2024, samt patienternes og deres pårørendes oplevelse af inddragelse og samlede tilfredshed.

Disse resultater viser, at tilfredsheden blandt patienterne i radiologien og i det præhospitale ligger på et meget højt niveau.

Yderligere viser årets resultater, at tilfredsheden blandt patienterne i Region Syddanmark inden for det somatiske område generelt er fastholdt på et højt niveau. Dette gør sig ligeledes gældende for de fødende, omend der er et lille fald.

Inden for psykiatrien ses også et stabilt højt niveau af tilfredshed blandt de ambulante børn og unge og deres forældre samt de ambulante voksne. Tilfredsheden blandt de pårørende til både indlagte og ambulante voksne i psykiatrien er ret lav. Resultatet for de pårørende til indlagte voksne er baseret på et lille antal besvarelser.

Område og patientgruppe	Antal personer som har fået spørge-skemaet	Svar-procent	Inddragelse		Tilfredshed	
			Andel af patienterne der har svaret 4 og 5 (i høj grad og i meget høj grad) på spørgsmålet: ”Jeg er med til at træffe beslutninger”		Andel af patienterne der har svaret 4 og 5 (i høj grad og i meget høj grad) på spørgsmålet: ”Jeg er alt i alt tilfreds”	
			Region Syddanmark 2023	Region Syddanmark 2024	Region Syddanmark 2023	Region Syddanmark 2024
Fødende kvinder						
Fødende kvinder	4.558	39 %	87 %	81 %	86 %	84 %
Somatiske patienter						
Planlagte ambulante patienter	139.614	46 %	77 %	77 %	89 %	89 %
Planlagte indlagte patienter	14.340	61 %	77 %	78 %	87 %	89 %
Akut ambulante patienter	9.046	37 %	61 %	63 %	78 %	78 %
Akut indlagte patienter	36.883	44 %	60 %	61 %	81 %	82 %
Radiologi						
Radiologi	43.883	50 %	-	-	-	94 %
Præhospital						
Præhospital	2.704	43 %	-	-	-	95 %
Psykiatriske patientgrupper						
Ambulante voksne patienter	7.572	26 %	70 %	70 %	75 %	75 %
Indlagte voksne	1.053	22 %	43 %	57 %	53 %	58 %

patienter

Ambulante
patienter
(børn og
unge)

778	66 %	76 %	69 %	79 %	78 %
-----	------	------	------	------	------

Indlagte
patienter
(børn og
unge)

26*	73 %	*	*	*	*
-----	------	---	---	---	---

Indlagte
patienter
(retspsykiatri)

87	76 %	47 %	50 %	58 %	48 %
----	------	------	------	------	------

Forældre til
ambulante
patienter
(børn og
unge)

752	67 %	72 %	76 %	82 %	83 %
-----	------	------	------	------	------

Forældre til
indlagte
patienter
(børn og
unge)

22*	45 %	*	*	*	*
-----	------	---	---	---	---

Pårørende til
ambulante
voksne

481	46 %	-	47 %	-	55 %
-----	------	---	------	---	------

Pårørende til
indlagte
voksne

65	60 %	-	*	-	36 %
----	------	---	---	---	------

*På disse områder er patientgrundlaget for lille til at kunne give brugbare resultater.

Det fremgår af nedenstående oversigt, at der generelt ses forbedrede resultater på flere LUP-spørgsmål på tværs af områder sammenholdt med 2023. Der ses flest forbedringer på det planlagt ambulante område for somatikken.

For patienter i radiologien, i det præhospitalt og blandt de akutte patienter i somatikken (både ambulante og indlagte) ligger Region Syddanmark generelt over landsgennemsnittet.

For de planlagt indlagte patienter ligger regionen generelt på landsgennemsnittet på tværs af sygdomsområderne. I psykiatrien ses der særligt forbedringer af resultaterne i forhold til de indlagte voksne.

Der ses desuden positive resultater i psykiatrien i forhold til gruppen af forældre til ambulante børn og unge og patienter i retspsykiatrien.

For fødende kvinder klarer Region Syddanmark sig grundlæggende positivt, hvor regionen ligger over eller på landsgennemsnittet.

Områder og patientgrupper	Overordnede resultater
Fødende kvinder	Region Syddanmark ligger over landsgennemsnittet på seks ud af 12 nationale nøglespørgsmål. Resultatet for de seks resterende nationale spørgsmål ligger på niveau med landsgennemsnittet. Resultaterne overgås kun af Region Midtjylland.
Fødende kvinder	Internt i regionen klarer Esbjerg og Grindsted Sygehus og Sygehus Sønderjylland sig særligt godt, hvor vi ser flest forbedringer i resultaterne for Esbjerg Grindsted Sygehus.
Somatiske patientgrupper	Region Syddanmark ligger på landsgennemsnittet på samtlige ni nationale nøglespørgsmål.
Planlagt ambulante patienter	Internt i regionen klarer Friklinikken i Grindsted og Sygehus Lillebælt sig særligt godt. Resultaterne ligger på landsgennemsnittet for seks ud af ni nationale nøglespørgsmål. Resultatet for følgende nationale spørgsmål ligger under landsgennemsnittet:
Planlagt indlagte patienter	• Personalet spørger ind til patientens beskrivelse af sygdom/tilstand? • Den mundtlige information under indlæggelse er forståelig for patienten? • Personalet informerer tilstrækkeligt, så patienten er tryk efter indlæggelsen?
Akut indlagte patienter	Internt i regionen klarer Sygehus Lillebælt sig særligt godt, med resultater over regionsgennemsnittet på samtlige ni nøglespørgsmål. Region Syddanmark ligger over landsgennemsnittet for alle ni nationale nøglespørgsmål og ligger sammen med Region Midtjylland i top.
Akut ambulante patienter	Internt i regionen klarer Sygehus Lillebælt sig særligt godt, og har forbedret resultatet på ud af ni nøglespørgsmål. Region Syddanmark ligger over landsgennemsnittet på seks ud af ni nationale nøglespørgsmål. Resultatet for de tre resterende spørgsmål ligger på niveau med landsgennemsnittet.
Radiologi	Internt i regionen klarer Esbjerg og Grindsted Sygehus sig særligt godt med forbedring af resultatet på ét nationalt spørgsmål.

Radiologi Region Syddanmark ligger over landsgennemsnittet på 8 ud af 9 nationale nøglespørgsmål og ligger dermed i top. Resultatet for det sidste spørgsmål ligger på niveau med landsgennemsnittet.

Præhospital

Præhospital Region Syddanmark ligger over landsgennemsnittet på 6 ud af 9 nationale nøglespørgsmål. Resultaterne for de 3 resterende nationale spørgsmål ligger på niveau med landsgennemsnittet.

Psykiatriske patientgrupper

Region Syddanmark ligger over landsgennemsnittet på følgende nationale spørgsmål:

- Personalet spørger ind patientens til beskrivelse af sygdom/tilstand?

Resultaterne for følgende tre nationale nøglespørgsmål ligger under landsgennemsnittet:

Ambulante voksne patienter

- Oplevede du, at én bestemt læge tog det overordnede ansvar for dit forløb?
- Har du fået hjælp til håndtering af dine psykiske vanskeligheder og problemer?
- Har personalet talt med dig om, hvad du kan gøre for at få det bedre?

Resultaterne for de resterende fem nationale spørgsmål flugter med landsgennemsnittet.

Region Syddanmark ligger på landsgennemsnittet for otte ud af ni nationale nøglespørgsmål. Resultaterne for følgende nationale nøglespørgsmål ligger under landsgennemsnittet:

Indlagte voksne patienter

- Personalet spørger ind patientens til beskrivelse af sygdom/tilstand?

Ambulante patienter (børn og unge)

Region Syddanmark ligger på landsgennemsnittet for samtlige af de 16 nationale nøglespørgsmål.

Indlagte patienter (børn og unge)

Region Syddanmark har i 2024 et for lille patientgrundlag til, at årets resultater kan sammenlignes med resultater fra resten af landet samt vise en udvikling fra 2023 til 2024.

Indlagte patienter i specialiseret retspsykiatri

Region Syddanmark ligger på niveau med landsgennemsnittet for 20 ud af 23 nationale nøglespørgsmål.

For følgende tre nationale spørgsmål er patientgrundlaget for lille til at kunne vise udviklingen:

- Tog personalet hånd om fejlen(e), efter den/de blev opdaget?
- Synes du, at personalets brug af tvang foregik på en ordentlig måde?
- Fik du udbytte af den opfølgende samtale med personalet, efter at tvangen var ophørt?

Region Syddanmark ligger på landsgennemsnittet for 19 ud af 21 nationale nøglespørgsmål.

Region Syddanmark ligger over landsgennemsnittet på følgende nationale spørgsmål:

Forældre til ambulante patienter (børn og unge)	• Kan du komme i kontakt med personalet i ambulatoriet, når du har behov for det?
	Regionsresultatet ligger under landsresultatet på dette nationale spørgsmål:
	• Spørger personalet til din beskrivelse af barns sygdom/tilstand?

Forældre til indlagte patienter (børn og unge)	Region Syddanmark har i 2024 et for lille patientgrundlag til, at årets resultater kan sammenlignes med resultater fra resten af landet samt vise en udvikling fra 2023 til 2024.
--	---

Region Syddanmark ligger over landgennemsnittet på otte ud af 19 nationale spørgsmål.

På 9 nationale spørgsmål ligger Region Syddanmark på landsgennemsnittet.

Pårørende til voksne ambulante	Resultaterne for Region Syddanmark ligger på følgende to nationale spørgsmål under landsgennemsnittet:
	• Var personalet venligt og imødekommende?• Har patienten fået det bedre af behandlingen?

Region Syddanmark har i 2024 et for lille patientgrundlag til, at årets resultater kan sammenlignes med resultater fra resten af landet på 17 ud af 22 nationale spørgsmål.

Pårørende til voksne indlagte	Region Syddanmark ligger på niveau med landsgennemsnittet på tre ud af de resterende fem nationale spørgsmål, og ligger under landsgennemsnittet på følgende to spørgsmål:
	• Har patienten fået det bedre af behandlingen?• Er du alt i alt tilfreds med behandlingen?

På baggrund af de månedlige og årlige LUP-data udpeger sygehusene og sygehusafdelinger områder, hvor der kan sættes ind med forbedringer.

De iværksatte forbedringer indgår som en integreret del af det kvalitets- og forbedringsarbejde, som sygehusene udfører, eksempelvis ved hjælp af Den Syddanske Forbedringsmodel.

Mundtlig præsentation af udvalgte LUP-resultater

På mødet vil udvalget blive præsenteret for Region Syddanmarks overordnede LUP-resultater for psykiatrien.

Afdelingschef Anette Bækgaard Jakobsen, Kvalitet og Forskning, deltager under punktet.

Klimavurdering

Det er ikke fundet relevant at foretage en klimavurdering af denne sag, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realisering af regionens klimastrategi.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 02-04-2025

Til orientering.

Bilag

Resultatbilag fra 2024 - endeligt udkast 10-03-2025

Oplæg, pkt. 9 - LUP 2024 - ny version - 02-04-2025

Punkt 10: Orientering om status på national indsats for forebyggelse af tvang i psykiatrien

25/14616

Resumé

I 2024 indgik Indenrigs- og Sundhedsministeriet, KL og Danske Regioner en aftale om mål for mindre tvang i psykiatrien. Med denne sag gives hermed en status for forebyggelse af anvendelsen af tvang i psykiatrien med afsæt i tre centrale initiativer på området:

- 1) Nedsættelse af Task Force for forebyggelse af tvang i psykiatrien nedsat på baggrund af en partnerskabsaftale mellem Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Danske Regioner og KL indgået i 2024.
- 2) Offentliggørelsen af en ny model for monitorering af tvang.
- 3) Et fagligt arbejde med fokus på muligheden for at indføre alternative og mindre indgribende tvangsformer.

Sagsfremstilling

Med partnerskabsaftalen ”Aftale om mål for mindre tvang i psykiatrien” mellem Indenrigs- og Sundhedsministeriet, KL og Danske Regioner er målsætningen at reducere antallet af episoder med bæltefiksering, fastholdelse og akut beroligende medicin med tvang pr. 100.000 borgere med 30 %.

Med aftalen er der nedsat en Task Force, der skal arbejde med vidensdeling, monitorering af udviklingen i tvang samt identificere behovet for indsatser. En afgørende forskel fra den forrige partnerskabsaftale og Task Force er, at KL og kommunale repræsentanter nu indgår ligestillet i arbejdet. Task Forcen har særligt fokus på:

- At opnå større viden om forløb, der leder op til tvangsindlæggelser og potentialer i kommunale indsatser for forebyggelse af tvangsindlæggelser. Der er et analysearbejde i gang.
- Anvendelsen af tvang i børne- og ungdomspsykiatrien.

I kommissoriet for Task Force fremgår desuden, at hver region skal lægge en årlig plan for arbejdet med at forebygge og nedbringe tvang. De første planer skal præsenteres til Task Force

mødet i sommeren 2025. For at sikre, at planerne belyser de relevante temaer, udarbejder

Sundhedsstyrelsen et udkast til spørgsmål i samarbejde med regionerne.

Region Syddanmarks plan udarbejdes af Psykiatrisygehuset og under inddragelse af de øvrige sygehuse i april 2025. Herefter forventes planen præsenteret for Psykiatri- og Socialudvalget den 4. juni 2025.

Ny model for monitorering af tvang

Ved udgangen af den sidste partnerskabsaftale for nedbringelse af tvang, blev det aftalt, at der

skulle indføres en ny model for monitorering af tvang. Modellen blev offentliggjort før jul 2024, og på baggrund af de reviderede indikatorer forventes den første monitoreringsrapport offentliggjort i 2. kvartal 2025, efter en høring i regionerne. Resultaterne forelægges Psykiatri- og Socialudvalget snarest muligt efter offentliggørelse.

Den nye model er centreret omkring partnerskabets målsætning om at nedbringe de mest

indgribende tvangsformer: bæltefikseringer, akut beroligende medicin og fastholdelser. Monitorering af tvangsindlæggelser indgår ikke i modellen. Monitoreringen vil fremadrettet blive offentliggjort én gang årligt.

Alternative tvangsformer

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet et udkast til et fagligt oplæg, hvor de har

undersøgt muligheden for at anvende alternative og mindre indgribende tvangsformer med det

formål at forebygge og mindske brugen af de mest indgribende tvangsformer. I notatet fremgår

Sundhedsstyrelsens vurderinger af: 1) hvilke tiltag, der vil kunne reducere varigheden af tvangsfiksering og fastholdelser, 2) hvilke tvangsformer, der vil kunne anvendes i stedet for tvangsfiksering, fastholdelse og beroligende medicin med tvang samt 3) hvilke tiltag, der vil kunne reducere den tid, hvor patienten er i risiko for at blive udsat for tvangsfiksering, fastholdelse og beroligende medicin med tvang.

Regionerne har været inddraget i processen, og flere vurderinger er i tråd med regionernes

anbefalinger. Det bemærkes, at indførelsen af alternative tvangsformer kan øge den samlede

registrerede anvendelse af tvang. Det skyldes, at der sandsynligvis vil blive anvendt flere forskellige former for tvang, før de mest indgribende tvangsformer anvendes. Oplægget er oversendt til Indenrigs- og Sundhedsministeriet og beslutning om den videre proces afventes.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering i sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 02-04-2025

Til orientering.

Bilag

Oplæg, pkt. 10 - Partnerkabsaftale tvang - 02-04-2025

Punkt 11: Redegørelser for brug af magt på de regionale social- og specialundervisningstilbud for henholdsvis 2. halvår 2024 samt hele 2024

25/14700

Resumé

Der gives et overblik over udviklingen i antallet af indberettede indgreb om magtanvendelse foretaget på social- og specialundervisningstilbud hørende under socialområdet i Region Syddanmark for 2. halvår 2024.

Herudover gives en overordnet redegørelse for brugen af magt for det samlede regionale socialområde i hele 2024 samt en sammenligning med brugen af magt i 2023.

Sagsfremstilling

Brug af magt påvirker trivslen på et tilbud, både for borgerne og for medarbejderne. For borgere kan brugen af magt føles som overgreb, og for medarbejderne kan brug af magt føles både fysisk og psykisk opslidende. Brug af magt skal derfor minimeres. Et konstant fokus på brug af magt er en nødvendig forudsætning for det arbejde, der kan og skal gøres for at forebygge brugen af magt i videst muligt omfang.

Der gives et overblik over udviklingen i antal indberettede magtanvendelser foretaget på regionens social- og undervisningstilbud i perioden 1. juli 2024 til 31. december 2024. Grundlaget for redegørelsen er de indberetninger, der er modtaget fra de sociale centre.

Udviklingen viser, at antallet foretagne indberettede indgreb kan svinge betydeligt for de forskellige måneder.

Sammenlignet med 2. halvår af 2023 kan det konstateres, at der er sket et betragteligt fald i antallet af foretagne indgreb for 2. halvår af 2024 på børne- og ungetilbuddene, mens der på voksentilbuddene er der sket en mindre stigning i antallet af foretagne indgreb. Fraregnet en konkret sag, hvor der blev registreret 53 indgreb, fordi en alarm i en periode blev brugt uden kommunal godkendelse, er der dog sket et fald i antallet af foretagne indgreb på voksentilbuddene. Dette illustrerer samtidig, hvor følsomme disse tal er for enkelthændelser.

Yderligere redegørelse for udviklingen i 2. halvår 2024 kan findes i bilaget ”Redegørelse for udvikling i brug af magt 2. halvår 2024”.

Der er desuden udarbejdet og vedlagt en redegørelse for brugen af magt for det samlede regionale socialområde i hele 2024 samt en overordnet sammenligning med brugen af magt i 2023.

Sammenligning mellem 2023 og 2024 viser, at der er sket et pænt fald fra 2023 til 2024 i brug af indgreb på de regionale dag-, bo- og undervisningstilbud.

Faldet er sket på børne- og ungetilbuddene. Faldet kan primært henføres til Socialcenter Lillebælts sikrede ungdomsinstitution Egely. Dog kan tallene for 2023 og 2024 for Socialcenter Lillebælt ikke direkte sammenlignes, da den delvist lukkede døgninstitution Ungehuset Røjleskov først startede ultimo 2023, og at den sikrede ungdomsinstitution Egely i perioder i 2024 har haft en af de fire afdelinger lukket grundet renovering af bygningerne.

På voksentilbuddene kan ses, at der er sket en stigning af brug af indgreb fra 2023 til 2024. Enkelte forhold kan dog have stor betydning for statistikken. Havde det ikke været for den tidligere omtalte hændelse med 53 indgreb pga. en ikke-godkendt alarm, ville der også have været et fald i brugen af indgreb på de regionale voksentilbud fra 2023 til 2024.

Yderligere redegørelse kan findes i bilaget ”Redegørelse for brug af magt i 2024 og sammenligning med 2023”, hvor også centrenes bemærkninger i forhold til udviklingen i brug af indgreb fra 2023 til 2024 samt arbejdet med at forebygge brugen af magt er beskrevet.

Regionsrådet orienteres på møde den 28. april 2025.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 02-04-2025

Til orientering.

Bilag

Redegørelse for udvikling i brug af magt 2. halvår 2024

Redegørelse for brug af magt i 2024 og sammenligning med 2023

Punkt 12: Orientering om Psykiatriplan 2020-2024 - Årsrapport 2024 #

25/5651

Resumé

Regionsrådet godkendte i 2019 Psykiatriplan 2020-2024 med 39 anbefalinger til udvikling af Psykiatrien i Region Syddanmark. Der afrapporteres på implementering af anbefalingerne i 2024.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte den 16. december 2019 ”Psykiatriplan 2020-2024”. Psykiatriplanen indeholder 39 anbefalinger, og en implementeringsplan for disse blev godkendt i marts 2020. Der udarbejdes årligt en afrapportering på implementeringen af indsatserne. Nærværende afrapportering er for 2024.

I juni 2024 besluttede Regionsrådet at forlænge planperioden for Psykiatriplan 2020-2024 med et år. Den nuværende psykiatriplan løber således til og med 2025, og udarbejdelsen af en ny psykiatriplan for Region Syddanmark gældende fra 2026 er i gang.

Overordnet set var hovedparten af de 39 anbefalinger afsluttet eller overgået til almindelig drift ved udgangen af 2024. Enkelte områder afventer indflytningen på Nyt OUH og vil derfor ikke kunne afsluttes i planperioden. Psykiatriplanens anbefaling om flytning af de særlige pladser til Nyt OUH er desuden ikke længere aktuel, idet de særlige pladser fra 1. juli 2024 blev omlagt til længerevarende rehabiliterende pladser, som allerede var planlagt som en del af Nyt OUH.

Med undtagelse af ovennævnte indsatser, der ikke når i mål, forventes alle psykiatriplanens anbefalinger afsluttet eller overgået til almindelig drift inden planperiodens afslutning.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af denne sag, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 02-04-2025

Til orientering.

Bilag

Bilag - Psykiatriplan årsrapport 2024

Punkt 13: Lukket punkt: Lægevikarer

Punkt 14: Mødekalendar #

25/22

Resumé

Psykiatri- og Socialudvalgets mødekalendar for 2025.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og Socialudvalget har godkendt følgende mødekalendar for 2025:

Onsdag den 7. maj 2025, kl. 10-13, ny psykiatrisk afdeling, Odense

Onsdag den 4. juni 2025, kl. 10-13, nærhospital, Middelfart

Onsdag den 6. august 2025, kl. 11-14, Regionshuset

Onsdag den 3. september 2025, kl. 10-13, Regionshuset

Onsdag den 1. oktober 2025, kl. 10-13, Regionshuset

Onsdag den 5. november 2025, kl. 10-13, Regionshuset

Onsdag den 26. november 2025, kl. 10-13, Syrenparken, Børkop

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 02-04-2025

Til orientering.

Punkt 15: Gensidig orientering #

25/22

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 02-04-2025

Kort orientering v. Mette Bossen Linnet vedr. besøg af MF Anni Matthiesen på autismedecentret Nymarksvej, Fredericia.

Kort orientering v. Jane Kraglund vedr. ledelsessituationen, Psykiatrisygehuset.

Kort orientering v. Anne Mette Vind vedr. Carelink.

Punkt 16: Underskriftsside #